

The source of my happiness

② ר"ל כי עולם הזה הוא עולם הגשמי אשר הוא בבחי המצוי, ולפיכך בעולם הזה שייך מצות ומעשים טובים כמו שבארנו במקומו (אבות פ"ד) אצל יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי עולם הבא. ומפני כי עולם הזה הוא עולם גשמי, שייך בו מעשה, לפי שהעולם יוצא אל הפעל, כאשר הגשמי הוא בבחי רוצא אל הפעל. אבל בעולם הבא האדם שם הוא בפעל, ולא שייך שם יציאה אל הפעל כאשר אינו גשמי, ולפיכך העולם הבא הוא שביתת מנוחה, ואין שם יציאה אל הפעל שאין זה מנוחה, ולפיכך אמר מי שטרם בערב שבת הוא יום המעשה ואז יאכל בשבת, כי השבת הוא יום המנוחה ובלתי יציאה לפעל רק הכל במנוחה, ולפיכך המצות אינם שייכים רק בעולם הזה בלבד. (מ"ה"ס א"י צ"ג א' ד"א ע"א ב"ה)

③ הגה אמרו חז"ל: העוה"ז דומה למרחוד והעוה"ב לטרקלין. כל מעשה שיעשה האדם הוא לאוהו תכלית אשר ישאף אליה וכשהתכלית גדולה בעיניו יעבוד ברצון בשבילה גם עבודה קשה כמשא"כ ויעבוד... והיו בעיניו כימים אחדים באהבתו. אמנם תכלית כל הבריאה, וממילא גם תכלית העוה"ז כולו היא העוה"ב. ואם גם קשה מאד יהיה דרכו בפרודור, ומלא עיכובים ומכשולים, ראוי שילך בה האדם ברצון טוב. מאחר שאין דרך אחרת לפניו להגיע אל מלכו.

← מספרים על כושי אחד שלא ידע כלום מענין הוזהב והכסף וערך האבנים הטובות לא שמע מימיו. הנה קרה אשר הציל את נפש המלך מטובע בים. ויצו המלך להבנים את מצילו אל גנוי המלך ויקבץ לו שם בשקים הרבה מכל אשר יאבה ויקחם אל ביתו. הכושי אשר לא ידע את לשונם, חשב כי עשו לו רעה והטילו עליו עבודה קשה. בראותו כי לבדו הוא בבית התעצל וינת וישן, וגם כשהקיץ עשה בעצלתים עד כי בסוף היום היו השקים ריקים כמעט. כאשר שלחוהו והשקים על שכמו, התחיל להשתבח בלבבו, כי אלו עשה כאשר צוהו היה עובד קשה כל היום ולסוף היה עליו לישא משא כבד. אך בשונו אל חבריו אשר כבר ידעו את ערך הוזהב וספר להם את אשר קרהו, אז חיש מהר נודע לו כמה הסכיל עשה... אז הבחין כי בשמחה רבה היה לו לעמול בכל כחו ביום היקר הזה. כן ממש יהיה מבטנו בהגיענו אל העוה"ב. עולם האמת, עולם שאין בו יצה"ר והטעאותיו. קעת בהיותנו בעולם הזה — עולם השקר, אשר יצה"ר שולט בו — הנה הערכותינו ערכי שקר המה. אשרי היודע ומכיר את הערכין הנכונים גם בהיותו בפרודור, הוא ימצא את אשרו בטרקלין, וגם בעבודה הקשה שבפרודור ישמח מאד בידעו את ערך פרי עבודתו.

וראוי להסתכל בענין זה להעמיק בו יותר. כל ענין תוכן העוה"ז אינו אלא שהוא פרודור לעוה"ב, ואינו עולם בפני עצמו. הבונה לו פרודור בלי טרקלין, לא בנה לו כלום, כי גם פרודור איננו. כן העוה"ז כולו, וכל אשר יקרה לנו בו, הבל הוא רק כפי הנצרך לנו אל הבניסה לעוה"ב. כל אשר ירשום רושם בנפשנו וכל אשר נוכל להרגיש — הכל הוא מדוד ושקול בתכלית הדקדוק, ורק כפי הנצרך לנו לתכלית הזאת שנוכה לחיי העוה"ב, אם יחרה אף ה' באדם וקשות ועינישנו אין זה בשביל עצמו יח' שמתרעם על הרשע, כי במצוותינו לא נעשה לו טובה ובחטאינו לא נרע לו, כשאה"כ אם חטאת מה תפעל בו... אם צדקת מה תתן לו" (איוב ל"ה), אלא השומר מצוה מטיב לעצמו ואם חטא, לעצמו ירע.

מאת אדם יחי
20-218, C'A

④ ומה מאד נרץ סדרם לטעות כימי החיים שנתן לו הש"י שכל ידן יוכל להשיג הטוב הנלתי כי יסיה נרור נצחר כחיים ויחשב על י' לנח וכאשר יתקן ישיב נוח יבוא לנחוח את ה' אהבה פוט עבור החיים שנתן לו הש"י ונח יבוא מאד מה שאמר כחתיב וְלֹא יִלְכָּד אֶת לַבָּן וְאֶת לַאֲבִיב כִּלְכָל לְבָד וְכִלְכָל נִסְפָךְ לַמֶּשֶׁן מִיַּד שְׂמִימִים למען חיך' אֶךְ לִי יִבָּאד לְכֹאֲרֵה וּבְדַכְרֵיט יוֹסֵף. מלך ונדקר דמיון לאחד שהזיל את בן התוך פון המיטה ועבר זה נתן לו חן ולתוכן רכות לכנס יום אחד מפע"ס כלוורו הנדול וליקח מהם כל אשר נכרעטו סן כלי כסף או זכב וכל ממדרי מלך ונכס כלוורו מפע"ס עמל בכל כמו זכר כסף חבב סרבה מלך ומאוותו כסמ וכלאס שהחיל לעלות בפעולה כשפירוח יתר ויותר עד שפעסה פשיר היחור גדול ומפורסם בכל העולם ונכל שנה סיה טעסה ששחה גדול לזכרון כהפעסה כהוא רעפה כהפעסה סיו' להפסיק אליו כל חורי המדינה וימנך כן כסמ פשירות שנה עד שפעולה כסמ שנה כהפעסה סמה כהחיל סא"ס כהס השער. ויהי כס"ל כסמ משחה סיון סמר לרפיו כספירים גדולים כהסוכים שם ססל למניס דבר וכו' סמר לו' לפי דעהכס מה סיוס כהגיב אללי מכל סיוס ויעטסו לפי דעהט יוס כהו כהו יוס סהגיב מלך כסיוס כסמ מיוספ ככל מיני יוס' וכל כסלות סניה מנוסס זכב והסולחן כהו מכל מיני מעדיס שפעולה וכל גדולי המדינה מסוכין אלל סולחך וסמס מלונס כנגדי מלכח רפן לפס יע' לו יוס סחד חקך כוכרוני ססיידי עו רעב זמס וכלונס ססוס כספד סספליס ולס זכיהו או ספפילו א"ס סחד ישרחיו וספע"ס סמחחי ככל רעע ורעג סיוס יוטר ספמחחי כסמ וסמכו א"ס אל רעבו פל דבריו וסיו' להס זסו סיוס סכניסוסי ונדיה סולר ססייחי או רעב זמס כל ספעסה לפס [מפעס סמחחי או פל רעטיס סחדים לנדה מסולר] ולנטי סיה ספוס כסחד סספליס ולס סיה או סוס סרס אללי וספע"ס סיה סמחחי סד להפליס סככל רעע ורעג סרעסחי כנססי ספחי טולה למעלה למעלה סכרנעס מל סולחחי כלי יקר פל זכב וברנס וו כלי סמונדה כלניניס סוטת ומרגליות וכן נמשך או כל הפפע"ס ולס הרעסחי וכל הפפע"ס סוס זער פל רעטון ספחי גדול ספעסה ספע"ס סחס ספחי מורגל כעשירות וכלנבטי ככוד פון אללי סמחה כ"כ. וכן כהו דבר כענינו פס"י כוריד לנו סח אלו סרר כנחמד כהו סחורס וכמנוס כעס"ס וברעשו לרעס כככל פ"י סטוחי וכל ליקח ספן כל מה סיררס סכר ספיו' סרס קפן סחד מנס סוס טוב עכל ספניניס סכטולס ונכחו ספמרו חו"ל על ססוק כל ספנין לס יסוו כה כל סבניס סוטת ומרגליות סכטולס לס יסוו דכרר סחד מן סחורס] ופ"י סיה לו לרעס לנמוס מע"ס צימי חיוו סנתון לו ספ"י ולסכונ סח ה' אהבה סוח ונלמנה עבור זס פסילו סס, יסו חיוו ספיו' פל סמחה וסעטנו כ"כ כיון ספיו' ללפס ספניניס סיקרס וכסמסר ספיו' סיו' סנטס סהיס כחוק סולר לס רניס או סוס זער ככל מפני גדול סמחה אלל סלמח פ"ס לו סרלה הלל ופון סנו מנירו, סח גדול יקר ערך סחורס והלענה ע"כ אין טל סמחין כס ואין מניו סכנה כ"ס יס סטוחן ססייח לרעס או סיה סוכה פל עניני ספ"י אלל לעסוד כסיטול ה' סח סרלה לכנט ונסני סח גדול יקר ערך סחורס והמכוס או יסיה לו סכנה סמחיה לכסייח עבור כל רעע ורעג סטוחן לו ספ"י: כולל להסיו וכמו סליוס ככיל ספיוס אוכב לכמלך סכנה סוס עבור ספע"ס סכניסו' נדיה סולר וסכו סכמוס ומל ה' סלסוך סח לננך וגו' למען חיך סיינו סעטר וס לנד סלכנט סכנה עוס.

ה' אלקינו, ולא תשכח ממנו חובתנו לפניו. ואשר חקריות
הטובע משתדל להסיר מלבנו, הקריאה וההסתכלות יעלה על
זכרוננו ויעידנו אל המצוה עלינו.

וה' יהיה בבטלנו וישמר רגלנו מלקד, ותתקנים בנו בקשת
המשוחרר האהוב לאלקינו: הורני ה' בדרך אהלך באמתך יחד
לכבי ליראה שקד (תהלים פו יא), אמן בן ימי רצון.

פרק א

בבאור כלל חובת האדם בעולמו

יסוד החסידות ושרש העבודה התמימה הוא שיתפטר
ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו, ולמה צריך שישים
מבטו ומנמתו בכל אשר הוא עמל כל ימי חייו.

והנה מה שהורנו החכמים זכרונם לברכה הוא שהאדם לא
נברא אלא להתענג על ה' ולהנות מזיו שכינתו, שזהו התענוג
האמתי והעדון הגדול מכל העדוים שיכולים לימצא.

ומקום העדון הזה באמת הוא העולם הבא, כי הוא הנברא
בהכנה המצטרפת לדבר הזה, אך הדרך כדי להגיע אל מחוז
הפצנו זה הוא זה העולם, והוא מה שאמרו זכרונם לברכה:
העולם הזה דומה לפרוודור בפני העולם הבא (אבות ד טז).
והאמצעים המגיעים את האדם לתכלית הזה הם המצוות
אשר צוונו עליהן האל יתברך שמו, ומקום עשיית המצוות הוא
רק העולם הזה. על פן הושם האדם בזה העולם בתחלה, כדי
שעל ידי האמצעים האלה המזדמנים לו פאן יוכל להגיע אל

המקום אשר הוכן לו, שהוא העולם הבא, לרוות שם בטוב
אשר קנה לו על ידי אמצעים אלה. והוא מה שאמרו זכרונם
לברכה: היום לעשותם ומחר לקבל שכרם (עירובין כב ע"א).

וכשתסתכל עוד בדבר תראה כי השלמות האמתי הוא רק
הדבקות בו יתברך, והוא מה שהיה דוד המלך אומר: ואני
קרבת אלקים לי טוב (תהלים עג כח), ואומר: אחת שאלתי
מאת ה' אותה אבקש שקבתי בבית ה' כל ימי חיי וכו' (תהלים
כז ד). כי רק זה הוא הטוב, וכל זולת זה שיהשבוהו בני האדם
לטוב אינו אלא הכל ושווא נתעה. אמנם לשון זה האדם
למטובה הזאת ראוי שיעמל ראשונה וישתדל ביגיעו לקנותה,
והיגו, שישתדל לידבק בו יתברך בכל מעשים שתולדתם זה
הענין, והם הם המצוות.

והנה שמו הקדוש ברוך הוא לאדם במקום שרבים בו
המרחיקים אותו ממנו יתברך, והם הם התאוות החקריות,
אשר אם ימשך אחריהן הנה הוא מתרחק והולך מן הטוב
האמתי. ונמצא שהוא מושם באמת בתוך המלחמה החזקה,
כי כל עניני העולם בין לטוב בין למוטב הנה הם נסיונות
לאדם, העני מצד אחד והעשר מצד אחר, בענין שאמר
שלמה: פן אשבע וכחשתי ואמרתי מי ה' ופן אגרש וגנבתי
וכו' (משלי ל ט), השלמה מצד אחד והיסורין מצד אחר, עד
שנמצאת המלחמה אליו פנים ואחור. ואם יהיה לבן חיל
וינצח המלחמה מכל הצדדין הוא יהיה האדם השלם אשר
יזכה לידבק בכוראו, ויצא מן הפרוודור הזה ויבגם בפרקלין